

Informacja o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu

za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

CZEŚĆ I

OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KOLEGIUM

1. Podstawa i zakres działania Kolegium

Podstawę prawną działania Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu (dalej: SKO) stanowi ustawa z dnia 12 października 1994r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2001r. Nr 79, poz. 856 z p.zm.) oraz rozporządzenia wydane w oparciu o delegację ustawową.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 267; dalej jako – Kpa) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012r. poz. 749 z p.zm.; dalej jako – Op). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz.1925), powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski i zamojski wraz z gminami objętymi tym obszarem oraz miasto na prawach powiatu Zamość.

Rozstrzygając sprawy indywidualne w składach trzyosobowych, Kolegium związane jest wyłącznie przepisami obowiązującego prawa. Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową.

2. Obsada kadrowa Kolegium

2.1. Kolegium składa się z 18 członków : 5 etatowych i 13 pozaetatowych.

Liczba członków etatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	
5	-	
Liczba członków pozaetatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	wyższe inne :
8	2	3

2.2. Biuro Kolegium składa się z 5 osób (wszystkie osoby mają wyższe wykształcenie). Stanowiska pracy w Biurze to: kierownik biura, główny księgowy, starszy inspektor i 2 referentów.

3. Lokal i wyposażenie Kolegium

Siedziba Samorządowego Kolegium Odwoławczego mieści się przy ul. Partyzantów Nr 3 w Zamościu, w pomieszczeniach użyczonych przez Wojewodę Lubelskiego.

Stan wyposażenia Kolegium w sprzęt biurowy i elektroniczny (komputery) ocenia się jako dobry.

CZĘŚĆ II

WPLYW SPRAW

1. Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją – 2286

w tym spraw:

- 1.1. pozostałych w ewidencji z okresu poprzedniego (łącznie sprawy administracyjne i sprawy z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych)¹ – 264
- 1.2. wpływ spraw w roku objętym informacją – 2022

2. Rodzaje spraw, które wpłynęły w roku objętym informacją² :

2.1. Liczba spraw administracyjnych – ogółem

1670

Lp.	Określenie rodzaju sprawy → patrz załącznik do Informacji	Liczba spraw
1.	objęte proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej	234
2.	działalność gospodarcza	0
3.	planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	98
4.	pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna, oświata (stypendia, pomoc materialna itd.), dodatki mieszkaniowe, sprawy socjalne	784
5.	gospodarka nieruchomościami (bez opłat za wieczyste użytkowanie) , przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, prawo geodezyjne i kartograficzne	158
6.	ochrona środowiska, ochrona przyrody i ochrona zwierząt, odpady i utrzymanie porządku i czystości w gminach	65
7.	prawo wodne	24
8.	rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe, łowiectwo	2
9.	handel, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	10
10.	prawo o ruchu drogowym, drogi publiczne, transport drogowy	51
11.	prawo górnicze i geologiczne	0
12.	egzekucja administracyjna	0
13.	inne, pozostałe, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie Działu VIII Kpa	244

2.2. Sprawy podlegające rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm. – dalej jako Ppsa)³ – 257

2.3. Liczba spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste – 95

2.4. Liczba postanowień sygnalizacyjnych – 0

CZEŚĆ III

ZAŁATWIANIE SPRAW ADMINISTRACYJNYCH

1. Liczba spraw załatwionych ogółem w roku objętym informacją - 1964

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw		
1.	akty wydane przez SKO jako organ II instancji / ⁴ , w tym : <table border="1" data-bbox="263 621 1214 765"> <tr> <td>akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej /⁵</td> <td>18</td> </tr> </table> <p>- sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.1.</p>	akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej / ⁵	18	1238
akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej / ⁵	18			
2.	akty wydane przez SKO jako organ I instancji / ⁶ - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.2.	258		
3.	postanowienia wydane przez SKO w wyniku rozpatrzenia zażaleń na bezczynność organu, w tym : <table border="1" data-bbox="263 1108 1214 1167"> <tr> <td>uznające zażalenia za uzasadnione</td> <td>4</td> </tr> </table>	uznające zażalenia za uzasadnione	4	12
uznające zażalenia za uzasadnione	4			
4.	akty wydane przez SKO po rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm.)	257		
5.	pozostałe / ⁷	199		

1.1. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ II instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 § 1 pkt 1 Kpa oraz art.233 § 1 pkt 1 Op) / ⁸	705
2.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art. 138 § 1 pkt 2 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 2a Op) / ⁸	140
3.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 Kpa oraz art. 233 § 2 Op) / ⁸	316
4.	decyzje umarzające postępowanie odwoławcze (art. 138 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 3 Op) / ⁸	15
5.	pozostałe	62

1.2. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ I instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	postanowienia o wznowieniu postępowania i wyznaczeniu organu właściwego do jego przeprowadzenia (art.150 § 2 Kpa oraz art. 244 § 2 Op) / ⁹	3
2.	postanowienia o odmowie wznowienia postępowania (art. 149 § 3 Kpa) oraz decyzje o odmowie wznowienia postępowania (art. 243 § 3 Op) / ⁸	0
3.	decyzje o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art. 157 § 3 Kpa oraz art. 249 § 1 Op) / ⁸	11
4.	decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art. 156 – 158 Kpa oraz art. 247 – 251 Op) / ⁸	194
5.	decyzje o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 1 Kpa oraz art. 248 § 3 Op) / ⁸	21
6.	decyzje odmawiające uchylenia decyzji po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	1
7.	decyzje uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa wydane po wznowieniu postępowania(art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	2
8.	decyzje umarzające postępowanie prowadzone w I instancji przez SKO (art. 105 § 1 Kpa oraz art. 208 Op)	0
9.	pozostałe	26

2. Liczba spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia przez SKO w roku objętym informacją/¹⁰

CZĘŚĆ IV**ZAŁATWIANIE SPRAW Z ZAKRESU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE
WIECZYSTE NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH**

1. Liczba spraw z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste załatwionych w roku objętym informacją ogółem	- 123
w tym ugody	- 111
2. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń SKO	- 9
3. Liczba spraw pozostałych do załatwienia przez SKO⁹	- 9

CZĘŚĆ V**SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO**

- 1. Sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm. – dalej jako Ppsa) :**

Liczba spraw w roku objętym informacją ogółem	- 264
w tym :	
1.1. Liczba skarg na decyzje i postanowienia Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem	- 257
• wskaźnik „zaskarżalności” / ¹¹	- 13 %
1.2. Liczba skarg na bezczynność Kolegium skierowana do WSA w roku objętym informacją, ogółem	- 0
1.3. Liczba skarg uwzględnionych przez Kolegium we własnym zakresie w trybie art. 54 § 3 Ppsa, ogółem	- 7
1.4. Liczba skarg kasacyjnych na orzeczenia WSA (w tym zażaleń na postanowienia) skierowanych przez SKO w roku objętym informacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ogółem	- 0
1.5. Liczba innych spraw prowadzonych przez Kolegium w trybie określonym przepisami Ppsa, skierowanych do WSA, ogółem/ ¹²	- 0

2. Skargi na akty i czynności Kolegium rozpatrzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny prawomocnymi orzeczeniami w roku objętym informacją :

Liczba orzeczeń WSA w roku objętym informacją ogółem

– 180

w tym :

Lp.	Rodzaj rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	Skargi na decyzje i postanowienia rozpoznane przez Sąd w tym :	130
	uwzględnienie skargi	32
2.	Skargi na bezczynność Kolegium rozpoznane przez Sąd w tym :	0
	uznające skargi za uzasadnione	0

¹ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w latach poprzedzających okres objęty informacją, ale nie zostały załatwione przez SKO,

² - patrz pkt 1. ppkt 1.2. ,

³ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w roku objętym informacją, a do których zastosowanie mają przepisy Ppsa tj. m.in. skargi, skargi kasacyjne, zażalenia i inne, wykonywane w trybie tej ustawy – patrz m.in. przyp.11;

⁴ - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji (w tym art. 134 Kpa) oraz inne wydane w tym postępowaniu np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

⁵ - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie prowadzone po wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji w trybie art. 221 Op ;

⁶ - decyzje (postanowienia) wydane przez SKO jako organ I instancji np. w postępowaniu dot. stwierdzenia nieważności (art. 156 § 1 Kpa oraz art. 247 § 3 Op) lub wznowienia postępowania (art. 145 § 1 Kpa oraz art. 240 § 1 Op), postanowienia wydane w trybie art. 65 § 1, art. 66 § 1 i 3 Kpa, art. 169 § 4 Op oraz inne wydane w tych postępowaniach np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

⁷ - np. postanowienia dot. sporów kompetencyjnych (art. 22 § 1 pkt 1 Kpa), wyznaczenia organu wskutek wyłączenia (art.25-27 Kpa oraz art.130 i 132 Op), dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu (art.31§ 2 Kpa), odmowy przywrócenia terminu (art. 59 § 1 i 2 Kpa), odmowy udostępnienia akt (art. 74 § 2 Kpa oraz art. 179 § 2 Op), wniosku o wyjaśnienie, uzupełnienie oraz sprostowanie (art.113 Kpa oraz art.213 i 215 Op), wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji (art.224 § 3 pkt 2 Op), opłat i kosztów postępowania (dział IX Kpa);

⁸ - dot. również postanowień zgodnie z art. 144 Kpa oraz art. 239 Op

⁹ - dot. również postanowień zgodnie z art. 126 Kpa oraz art. 219 Op

¹⁰ - dot. spraw, które nie zostały załatwione przez SKO w roku objętym informacją ;

¹¹ - liczba skarg skierowanych do sądu w stosunku do ogólnej liczby podjętych przez kolegium w roku objętym informacją rozstrzygnięć podlegających zaskarżeniu;

¹² - obejmuje inne sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie przepisów Ppsa np. wezwanie do usunięcia naruszenia prawa (art. 52 § 3), wniosek o sprostowanie omyłki pisarskiej (art. 156), wniosek o uzupełnienie wyroku (art. 157), wystąpienie o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego (art. 15 § 1 pkt 4 w zw. z art. 4), wniosek o zawieszenie postępowania przed sądem i o podjęcie zawieszono postępowania (art. 123-131) czy wznowienie postępowania (art. 270) itd. ;

CZEŚĆ VI

INFORMACJE DODATKOWE I WNIOSKI

1. Wybrane problemy orzecznictwa Kolegium

W roku objętym informacją liczba wpływających i rozpatrywanych spraw jest zbliżona do liczby spraw w roku 2012. W stosunku do 2012r roku zmniejszyła się o 15% liczba spraw z zakresu świadczeń rodzinnych i innych form pomocy materialnej (zaliczki alimentacyjne, stypendia). Wzrosła natomiast o 11% liczba spraw podatkowych i spraw z zakresu ochrony środowiska o 51%. W pozostałych rodzajach spraw zmiany w stosunku do poprzedniego okresu były minimalne. Sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych i innych form pomocy materialnej stanowiły w 2013 roku 47% ogólnej liczby spraw. Odpowiednio w 2012 roku 51%. Na tak wysoki udział liczby spraw z zakresu pomocy społecznej rzutuje niski poziom dochodów ludności i zmiany przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych dotyczących świadczeń opiekuńczych, w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego wprowadzonego ustawą z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw. Zasiłek ten zastąpił świadczenie pielęgnacyjne przyznawane z tytułu opieki na osobami dorosłymi legitymującymi się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wzrost liczby spraw z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz utrzymania czystości i porządku w gminach wynika z rosnącej liczby wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji mających na celu pozyskiwanie odnawialnych źródeł energii, głównie elektrowni wiatrowych. Drugą przyczyną wzrostu liczby spraw w tej grupie jest zmiana przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadzających nowe zasady opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Należy jednak zauważyć, iż wobec powszechności tych opłat, liczba odwołań od decyzji organów pierwszej instancji określających wysokość opłaty jest niewielka co świadczy o akceptacji większości mieszkańców dla nowych form gospodarowania odpadami komunalnymi.

Proporcje pomiędzy liczbą spraw załatwianych przez Kolegium jako organ odwoławczy i liczbą spraw załatwianych przez Kolegium w trybach nadzwyczajnych jako organ pierwszej instancji w porównaniu do 2012 roku nie uległy istotnym zmianom. Udział spraw załatwianych przez Kolegium jako organ pierwszej instancji kształtuje się na poziomie 32-35% ogólnej liczby załatwianych spraw. Główną pozycję spraw załatwianych przez Kolegium jako organ pierwszej instancji nadal stanowią stwierdzenia z urzędu nieważności decyzji organów pierwszej instancji w sprawach świadczeń rodzinnych wydanych z naruszeniem przepisów o właściwości w sytuacji gdy organem właściwym był marszałek województwa w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w ramach krajów Unii Europejskiej. Należy jednak zauważyć, iż liczba tych spraw jest o 30% niższa niż w 2012 roku i wykazuje tendencję malejącą.

W sprawach załatwianych w trybie odwoławczym decyzje Kolegium o utrzymaniu w mocy zaskarżonych decyzji organów pierwszej instancji stanowią 57%, zaś decyzje uchylające i przekazujące sprawę do ponownego rozpatrzenia 26%. Decyzje reformatoryjne orzekające co do istoty sprawy stanowią 11,3%. Wskaźniki te utrzymują się od kilku lat na niezmiennym poziomie z nieznaczną tendencją wzrostową liczby decyzji utrzymujących w mocy decyzje pierwszoinstancyjne.

2. Postępowanie przed sądami administracyjnymi

W roku objętym informacją wzrosła do 257 liczba skarg na decyzje Kolegium do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Odsetek zaskarżalności wynosi 13% i jest o 3 punkty procentowe wyższy niż w 2012 roku. Przyczyną tego wzrostu jest wyżej wspomniana zmiana przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zmiana ta spowodowała wygaśnięcie z mocy prawa z dniem 30 czerwca 2013 roku wszystkich decyzji przyznających świadczenia pielęgnacyjne. Skutkiem tej zmiany była utrata prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i brak możliwości uzyskania specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowych zasadach. Nabycie prawa do tego zasiłku jest w odróżnieniu od świadczenia pielęgnacyjnego, uwarunkowane spełnieniem kryterium dochodowego. W 2013 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny rozpatrzył 130 skarg na decyzje Kolegium w tym uwzględnił 32 skargi, co stanowi 24,6%. Wskaźnik ten utrzymuje się na poziomie lat ubiegłych. W związku ze zmianą przepisów o świadczeniach opiekuńczych należy odnotować zmianę linii orzeczniczej sądów administracyjnych w kierunku stosowania wykładni celowościowej i prokonstytucyjnej a w konsekwencji liberalnego traktowania przepisów ograniczających przyznawanie świadczeń. Wśród zmian tej linii zasługuje na uwagę przyznawanie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego z tytułu opieki nad współmałżonkiem poprzez rozszerzającą interpretację przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego o obowiązek alimentacyjny. Równie rozszerzająco interpretowane są przepisy dotyczące rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w kierunku ułatwienia stronom spełnienia tego warunku.

3. Kontrole zewnętrzne i postanowienia sygnalizacyjne

W 2013 roku w Kolegium nie było kontroli zewnętrznych. Nie zachodziła również konieczność wydawania postanowień sygnalizacyjnych o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych.

4. Wykonanie budżetu, zatrudnienie i płace

Wydatki budżetowe Kolegium na 2013 rok zostały określone w ustawie budżetowej na poziomie wydatków w 2012r. Dokonywane w trakcie roku decyzjami Ministra Finansów zwiększenia planu wydatków dotyczyły przewidzianych przepisami wypłat nagród jubileuszowych i kosztów postępowania orzeczonych wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Planowane wydatki budżetowe zostały zrealizowane w 100% i zabezpieczyły w podstawowym stopniu funkcjonowanie Kolegium w zakresie utrzymania pomieszczeń, opłat pocztowych i zakupu niezbędnych materiałów biurowych.

Wynagrodzenia etatowych członków i pracowników biura Kolegium pozostają na niezmiennym poziomie od 2005 roku. Dlatego wynagrodzenia pracowników biura są rażąco niższe od średniej płacy. Planowane wydatki na wynagrodzenia nie uwzględniają nawet wskaźników inflacji i ustawowego wzrostu płacy minimalnej. W tej sytuacji nastąpiło znaczące pogorszenie warunków płacowych etatowych członków i pracowników Kolegium.

P R E Z E S
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Zamoszciu

Stanisław Majewski